

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Біологія

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<i>Бакалавр</i>
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ	<i>Е Природничі науки, математика та статистика</i>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<i>Е1 «Біологія та біохімія»</i>
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	<i>Бакалавр з біології</i>
КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ	<i>Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність- Е1 «Біологія та біохімія» Освітня програма - Біологія</i>

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

/Н.М. Фалько/
(протокол № 19 від 30 червня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2025 р.

Ректор /Н.М. Фалько/

Наказ № 49/01-05 від 30 червня 2025 р.

Запоріжжя 2025 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
Освітньої програми

Біологія

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
(Наказ №26/01-05 від 28.03.2025р.) підпис

О.М. Писанець
прізвище, ім'я, по-батькові

В.о. завідувача випускової кафедри

підпис

О.М. Писанець
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова Вченої ради
факультету
природничих наук

підпис

О.В. Жуков
прізвище, ім'я, по-батькові

Начальник навчального відділу

підпис

О.В. Котенко
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова науково-методичної
ради МДПУ ім. Б. Хмельницького

підпис

О. В. Бунчук
прізвище, ім'я, по-батькові

Голова комісії Вченої ради
МДПУ ім. Б. Хмельницького
з експертизи якості

освітніх програм спеціальностей
Цибульська

підпис

В.В.
прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми:

Керівник групи (гарант) , Писанець Олександр Максимович - канд.біол.наук, доцент, доцент кафедри біології та фізичної реабілітації

Члени групи:

Солоненко Анатолій Миколайович - доктор. біол. наук, професор, професор ботаніки, екології та садово-паркового господарства

***** - канд. біол. наук, старший викладач кафедри біології та фізичної реабілітації

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів,

Чугай Людмила Віталіївна- директор Лицею №9 Мелітопольської міської ради Запорізької області

Романенко Тетяна – здобувач першого(бакалаврського) ступеня вищої освіти спеціальності 091 Біологія та біохімія Освітньо-професійна програма: Біологія людини та фізична реабілітація

Рецензії-відгуки:

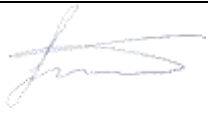
1. Доктор. біол. н., заступник директора з наукової роботи ботанічного саду імені академіка О. В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка В.П. Коломійчук

2. Доктор. біол. н., професор, Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара О.М. Кунах.

Гарант освітньої програми:

Писанець Олександр Максимович, к.б.н., доцент. (Наказ №26/01-05 від 28.03.2025р.)

1. Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	Затверджена Вченою радою			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Наказ МОН №1457 від 21.11.2019 https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/091-Biolohiya-1.pdf			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	№19 від "30" червня 2025 р. Наказ №49/01-05 від 30 червня 2025 р.			
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	О.М. Писанець			

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ БІОЛОГІЯ

за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія»

1. Загальна характеристика	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет природничих наук Кафедра біології та фізичної реабілітації
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е1 «Біологія та біохімія»
Форма здобуття освіти	Денна, заочна (за державним замовленням та на контрактній основі)
Обмеження щодо форми навчання	Не передбачено
Освітня кваліфікація	Бакалавр з біології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти- Бакалавр Спеціальність- Е1 «Біологія та біохімія» Освітньо-професійна програма Біологія
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний – 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Планова перша акредитація у 2028 р
Цикл/рівень	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України– 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або ступеня ОКР «Молодший спеціаліст», молодшого бакалавра і фахового молодшого бакалавра
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2029р.
Інтернет–адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pn.mdpu.org.ua/bilogii_ta_fiz_reab/ .
2. Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії університету для підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у світовий	

науковий простір фахівців, які володіють комплексом знань, умінь та навичок для вирішення складних задач та практичних проблем у сфері біології, включаючи дослідження біологічних об'єктів, явищ і процесів на різних рівнях організації живої природи та застосування для цього законів, теорій та методів природничих наук.

3. Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</p>	<p><i>Об'єкт вивчення та /або діяльності:</i> Структура та принципи функціонування біологічних систем різного рівня організації; молекулярні та біохімічні механізми біологічних процесів і їхньої регуляції за різних умов існування живих об'єктів; еволюція та біорізноманіття живих систем, взаємодія між ними і навколишнім середовищем; біологічні та біохімічні основи медицини та біотехнологій.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у сфері біології та біохімії, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теорій та методів біології та інших природничих наук.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> Поняття, концепції, принципи, закони сучасних біологічних наук та їх застосування для досліджень біологічних систем різних рівнів організації та вирішення практичних задач у галузі біології та біохімії. Механізми перебігу молекулярних, біохімічних, фізіологічних процесів та їх регуляція. Еволюційні процеси та біорізноманіття.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> Методи польових і лабораторних біологічних та біохімічних досліджень, аналізу, статистичної обробки та інтерпретації експериментальних даних, математичного та комп'ютерного моделювання біологічних процесів, інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> живі об'єкти, біологічні моделі, прилади та устаткування біологічних та біохімічних лабораторій, модельні біологічні об'єкти, комп'ютери та комп'ютерні бази даних, загальне та спеціалізоване програмне забезпечення.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на підготовку фахівців-практиків зі спеціальності Е1 «Біологія та біохімія», які здатні вирішувати певні проблеми у соціальній сфері, виконувати актуальні</p>

	науково-практичні дослідження за умови оволодіння загальними та фаховими компетентностями.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освіта з біології за спеціальністю Біологія. Формування у випускників здатностей до дослідження і оцінки стану біологічних систем різного рівня організації, представлення, інтерпретації та використання результатів біологічних досліджень, із широким доступом до працевлаштування. <i>Ключові слова: життєдіяльність, біологічні системи різного рівня організації, онтогенез, філогенез, біорізноманіття.</i>
Особливості програми	Пріоритетними цілями програми є формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання із застосуванням законів, теорій та методів біологічної науки. Особливістю програми є посилена практична складова, навчання здійснюється в навчальних та наукових лабораторіях, на виробництві. Успішне опанування обов'язкових компонентів є однією із умов присудження професійної кваліфікації. Високий рівень підготовки фахівців обумовлений наявністю в Університеті наукових шкіл, високим рівнем кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього та наукового процесу, інтегрованістю у світовий науковий простір.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Сфера працевлаштування випускників ОПП – установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, науково-дослідні інститути НАН України, природоохоронні заклади та установи, науково-виробничі компанії та установи. Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010 [Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text]
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого рівня вищої освіти для здобуття освітнього ступеню «магістр»; отримання післядипломної освіти; підвищення кваліфікації.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студенто-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практику (навчальні лабораторії та виробництво),

	<p>практика із використанням загально- та спеціально-наукових методів (методи лабораторних та польових досліджень, методи статистичної обробки експериментальних даних, використання інформаційних та комунікаційних технологій).</p> <p>Основні форми освітнього процесу: лекції, практичні заняття, семінари, лабораторні роботи, навчально-польові практики, курсова робота, виробнича та переддипломна практика, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами. Дистанційне навчання за допомогою університетського Центру освітніх дистанційних технологій (http://www.dfn.mdpu.org.ua/)</p>
Оцінювання	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за усіма видами аудиторної та поза аудиторної (самостійної) навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального матеріалу з ОПП: поточний контроль, періодичний контроль, підсумковий контроль, письмові та усні заліки, екзамени, тестування, реферати, презентації, творчі індивідуальні завдання, навчальні та виробничі практики, захист курсових робіт та ін.</p> <p>Семестровий підсумковий контроль з освітніх компонентів проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та/ або екзамену в термін встановлений графіком навчального процесу.</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за національною 4-х бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); - загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100 балів за шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, F, FX); - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим і проводиться відповідно до встановлених процедур.
Форма атестації здобувачів вищої освіти	<p>Підсумкова атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену за програмою підготовки та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження освітнього ступеня «Бакалавр» із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з біології та біохімії.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані

компетентність	задачі у сфері біології та біохімії.
<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p>	<p>ЗК1. Знання та розуміння предметної області біології та біохімії і розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>ЗК7. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК8. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p>ЗК9. Здобута на основі отриманих знань у військовій сфері здатність виконувати належно певні дії на практиці. Оперативна (бойова, спеціальна, індивідуальна) спроможність до виконання конкретних завдань.</p> <p>ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК11. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та</p>

	<p>свідомо.</p> <p>ЗК16. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК17. Здатність працювати в команді.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК01. Здатність застосовувати знання та вміння з математики, фізики, хімії та інших суміжних наук для вирішення конкретних біологічних завдань.</p> <p>ФК02. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.</p> <p>ФК03. Здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси.</p> <p>ФК04. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК05. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.</p> <p>ФК06. Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.</p> <p>ФК07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.</p> <p>ФК08. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.</p> <p>ФК09. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>ФК10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>ФК11. Здатність застосовувати відповідні методи для вирішення конкретних прикладних задач біології</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН01. Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.</p> <p>ПРН02. Застосовувати сучасні інформаційні технології, програмні засоби та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення професійної діяльності.</p> <p>ПРН03. Планувати, виконувати, аналізувати дані і презентувати результати експериментальних</p>

досліджень в галузі біології.

ПРН04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

ПРН05. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення

ПРН06. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики у процесі навчання та забезпечення професійної діяльності.

ПРН07. Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПРН08. Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПРН09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПРН10. Знати основи систематики, методи виявлення та ідентифікації неклітинних форм життя, прокаріот і еукаріот й застосовувати їх для вирішення конкретних біологічних завдань.

ПРН11. Розуміти структурну організацію біологічних систем на молекулярному рівні.

ПРН12. Демонструвати знання будови, процесів життєдіяльності та функцій живих організмів, розуміти механізми регуляції фізіологічних функцій для підтримання гомеостазу біологічних систем.

ПРН13. Знати механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їхнє значення в еволюційних процесах.

ПРН14. Аналізувати взаємодії живих організмів різних рівнів філогенетичної спорідненості між собою, особливості впливу різних чинників на живі організми та оцінювати їхню роль у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.

ПРН15. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макро - організмами з визначенням основних напрямів цих процесів.

ПРН16. Знати будову та функції імунної системи, клітинні та молекулярні механізми імунних реакцій, їх регуляцію, генетичний контроль; види імунітету та

	<p>методи оцінки імунного статусу організму.</p> <p>ПРН17. Розуміти роль еволюційної ідеї органічного світу.</p> <p>ПРН18. Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.</p> <p>ПРН19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.</p> <p>ПРН20. Аргументувати вибір методів, алгоритмів планування та проведення польових, лабораторних, клініко-лабораторних досліджень, у т.ч. математичних методів та програмного забезпечення для проведення досліджень, обробки та представлення результатів.</p> <p>ПРН21. Аналізувати інформацію про різноманіття живих організмів.</p> <p>ПРН22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПРН23. Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.</p> <p>ПРН24. Аналізувати фізико-хімічні властивості та функціональну роль біологічних макромолекул і молекулярних комплексів живих організмів, характер взаємодії їх з іонами, молекулами і радикалами, їхню будову й енергетику процесів.</p> <p>ПРН25. Вирішувати конкретні прикладні задачі біології відповідними методами.</p> <p>ПРН26. На основі базових знань з природничих наук формувати загальні уявлення про закономірності індивідуального та історичного розвитку біологічних систем на різних рівнях організації.</p> <p>ПРН27. Працювати автономно та в команді, виконуючи обов'язки за посадою призначення в ході бойового застосування і повсякденної діяльності підрозділу.</p>
--	--

8. Ресурсне забезпечення реалізації програм	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації ОПП залучаються провідні фахівці-практики з досвідом викладацької та/або дослідницької роботи у галузі біології та біохімії за відповідним профілем, які мають теоретичну підготовку та наявність публікацій відповідної тематики; висококваліфіковані представники сфери біології і біохімії.</p>

<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Програма забезпечена необхідним обладнанням, устаткуванням, інструментарієм, аудиторним фондом згідно постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Освітньо-професійна програма забезпечена науково-дослідними лабораторіями з сучасним обладнанням і приладами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість ОПП підготовки бакалаврів з біології відповідно до умов ліцензування (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та акредитації закладу вищої освіти, зокрема, наявність: науково-методичних матеріалів з освітніх компонентів нормативної та вибіркової складових (у тому числі електронні версії); робочих програм, навчальних та виробничих практик; навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; конспектів лекційних матеріалів, методичних рекомендації для проведення практичних і самостійних робіт; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти; картографічної наочності; бібліотечного фонду фаховими, у т. ч. міжнародними, періодичними виданнями та інтернет-ресурсами. Управління освітнім процесом здійснюється за дистанційним навчанням програмного забезпечення на платформі Moodle Центру освітніх дистанційних технологій https://dfn.mdpu.org.ua/ на офіційному сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/ ; офіційному сайті кафедри біології та фізичної реабілітації https://pn.mdpu.org.ua/bilogii_ta_fiz_reab/. Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до мережі Інтернет-ресурсів та електронної пошти, використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання сучасними засобами навчання. Базами практичної підготовки здобувачів освіти також є профільні підприємства, з якими укладено договори про співпрацю.</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>На ОПП передбачається можливість національної кредитної академічної мобільності у закладах вищої освіти України на основі двосторонніх договорів з МДПУ імені Богдана Хмельницького. Підготовка бакалаврів здійснюється на основі кредитно-трансферної системи (обсяг одного кредиту відповідає 30 годинам). Розглядається можливість</p>

	перезарахування та переведення кредитів для здобувачів вищої освіти аналогічного рівня з інших закладів вищої освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів / періодів навчання. В межах міжнародної співпраці з зарубіжними партнерами.</p> <p>На основі двосторонніх договорів між МДПУ та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн.</p> <p>Базовими серед них є договори з:</p> <p>Пловдивський університет ім. Паїсія Хілендарського (Болгарія);</p> <ul style="list-style-type: none"> – Університет імені Миколаса Ромеріса (Литва); – Університет в Лодзі (Польща). <p>На основі двосторонніх договорів між МДПУ та науково-дослідними установами – партнерами зарубіжних країн.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Foundation Calidris, France – науково-дослідна компанія з комплексної оцінки впливу на довкілля (Ла Монтань, Нант, Франція) <p>https://mv.mdpu.org.ua/viddil-mizhnarodnyh-zv-yazkiv/normatyvno-pravova-baza-spivrobotnytstva/</p> <ul style="list-style-type: none"> –
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюватиметься на умовах контракту у відповідності до ліцензійного обсягу

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ (СТРУКТУРО-ЛОГІЧНА СХЕМА)

Шифр	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1.Обов'язкові компоненти ОП			
ОК-01	Історія і культура України та європейської інтеграції	3	екзамен
ОК-02	Практичний курс української мови	3	екзамен
ОК-03	Вікова фізіологія	3	екзамен
ОК-04	Екологія та охорона природи	3,5	залік
ОК-05	Ботаніка з навчальною практикою	16	екзамен/залік
ОК-06	Зоологія з навчальною практикою	16	екзамен/залік
ОК-07	Загальна та неорганічна хімія з навчальною	8,5	екзамен/залік

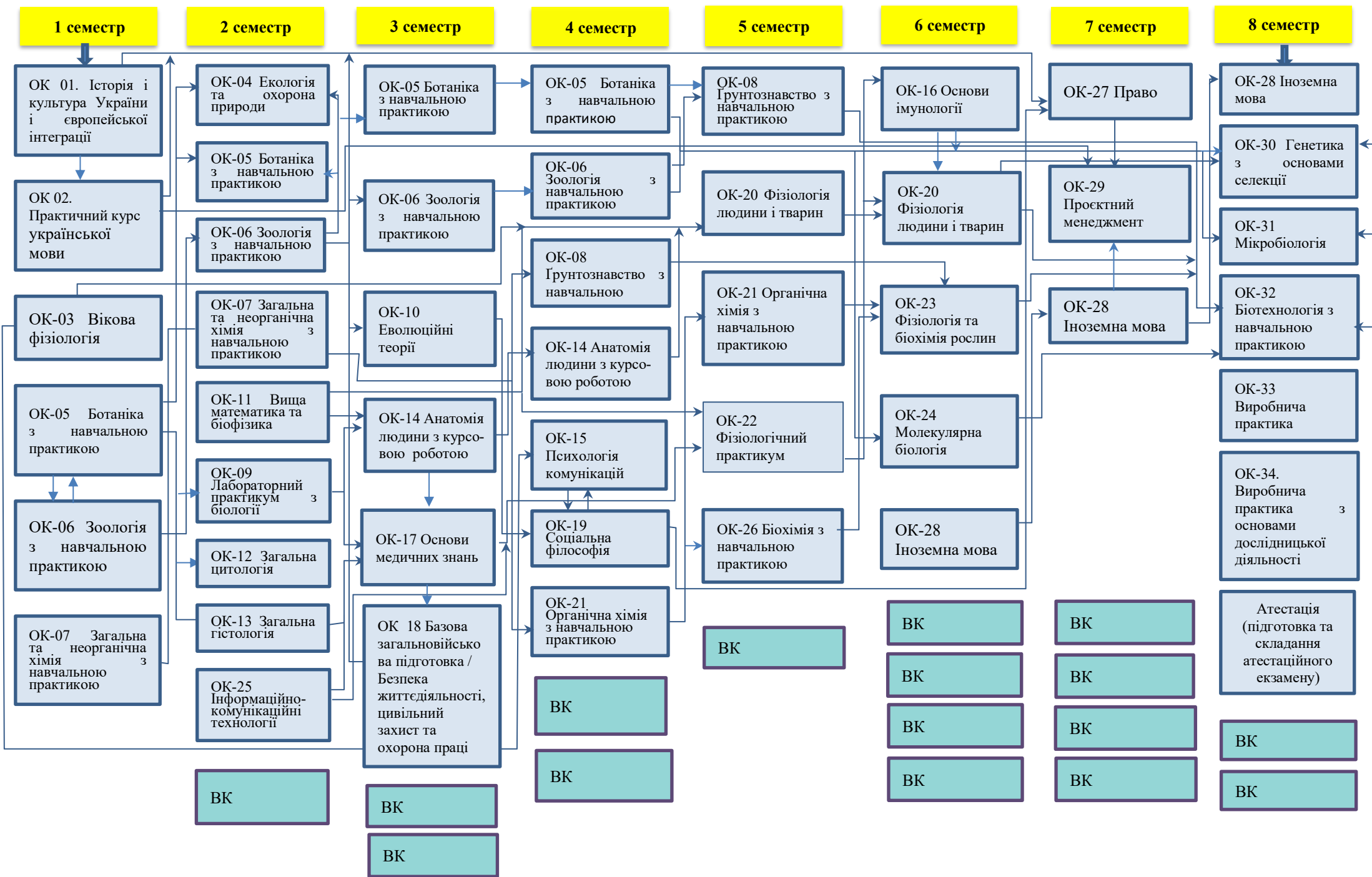
	практикою		
ОК-08	Ґрунтознавство з навчальною практикою	7	екзамен/залік
ОК-09	Лабораторний практикум з біології	4	залік
ОК-10	Еволюційні теорії	3	залік
ОК-11	Вища математика та біофізика	4	залік
ОК-11.01	Модуль 1. Вища математика		
ОК-11.02	Модуль 2. Фізика і біофізика		
ОК-12	Загальна цитологія	4	залік
ОК-13	Загальна гістологія	4	залік
ОК-14	Анатомія людини з курсовою роботою	9,5	екзамен
ОК-15	Психологія комунікацій	3	залік
ОК-16	Основи імунології	3,5	залік
ОК-17	Основи медичних знань	3	екзамен
ОК-18	Базова загальновійськова підготовка / Безпека життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	3	диф. залік
ОК-18.01	Модуль 1. Безпека життєдіяльності		
ОК-18.02	Модуль 2. Цивільний захист		
ОК-18.03	Модуль 3. Охорона праці		
ОК-19	Соціальна філософія	3	екзамен
ОК-19.01	Модуль 1. Філософія		
ОК-19.02	Модуль 2. Соціологія		
ОК-20	Фізіологія людини і тварин	7	екзамен/залік
ОК-21	Органічна хімія з навчальною практикою	8,5	екзамен/залік
ОК-22	Фізіологічний практикум	3,5	залік
ОК-23	Фізіологія та біохімія рослин	5	екзамен
ОК-24	Молекулярна біологія	4	екзамен
ОК-25	Інформаційно-комунікаційні технології	3	залік
ОК-26	Біохімія з навчальною практикою	4,5	екзамен
ОК-27	Право	3	екзамен
ОК-28	Іноземна мова	9	екзамен/залік
ОК-29	Проектний менеджмент	3	екзамен
ОК-30	Генетика з основами селекції	3	екзамен
ОК-31	Мікробіологія	3	залік
ОК-32	Біотехнологія з навчальною практикою	4,5	екзамен
ОК-33	Виробнича практика	6	диф. залік
ОК-34	Виробнича практика з основами дослідницької діяльності	6	диф. залік
	Атестація (підготовка та складання атестаційного екзамену)	3	
	Усього за обов'язковою частиною	180	
2. Вибіркові компоненти ОП (здобувач обирає 16 кредитів, у тому числі інших ОПП та рівнів)			
ВК-01		4	залік
ВК-02		4	залік
ВК-03		4	залік
ВК-04		4	залік
ВК-05		4	залік
ВК-06		4	залік
ВК-07		4	залік

ВК-08		4	залік
ВК-09		4	залік
ВК-09		4	залік
ВК-10		4	залік
ВК-11		4	залік
ВК-12		4	залік
ВК-13		4	залік
ВК-14		4	залік
ВК-15		4	залік
	Усього за вибірковою частиною	60	
	Загальна кількість	240	

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

4. Структурно-логічна схема освітньої програми.

6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8	ПР9	ПР10	ПР11	ПР12	ПР13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18	ПР19	ПР20	ПР21	ПР22	ПР23	ПР24	ПР25	ПР26	ПР27
ОК-01																											
ОК-02							+																+				
ОК-03				+		+																					
ОК-04				+			+																				
ОК-05	+								+															+			
ОК-06									+															+			
ОК-07		+							+													+					
ОК-08	+		+																								
ОК-09	+							+															+				
ОК-10								+	+			+													+	+	
ОК-11								+	+					+						+	+						
ОК-12								+	+	+				+						+	+						
ОК-13								+	+			+				+									+	+	
ОК-14					+			+	+			+	+			+											
ОК-15								+	+			+				+									+	+	
ОК-16								+	+	+	+	+				+	+										
ОК-17								+	+												+						
ОК-18								+	+																+		+
ОК-19								+	+			+														+	+
ОК-20					+				+					+					+			+					
ОК-21						+																					
ОК-22						+																			+	+	
ОК-23						+																			+	+	
ОК-24									+																		+
ОК-25									+																	+	+
ОК-26									+																	+	+
ОК-27									+																	+	+
ОК-28									+																	+	+
ОК-29						+		+	+																		
ОК-30												+				+				+					+	+	
ОК-31								+	+	+					+						+		+				

7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та інших нормативних документів й передбачає здійснення таких процедур і заходів:

Процедури та заходи системи внутрішнього забезпечення якості згідно Закону України «Про вищу освіту»	Оцінка стану формування і застосування відповідних процедур та заходів в Університеті
1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти	<p>Розроблені та діють:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положення про стейкхолдерів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.
2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програ	<p>Здійснюється щорічно відповідно до:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького, - Положення про гарантів освітніх програм у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького
3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та	<p>Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-</p>

<p>регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб</p>	<p>дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів.</p> <p>Регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правилами призначення академічних і соціальних стипендій здобувачам вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, - Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. <p>Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на офіційному сайті університету.</p>
<p>4)забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників</p>	<p>Відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.</p> <p>Регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положенням про професійний розвиток науково-педагогічних та педагогічних працівників Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.
<p>5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у т.ч. самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою</p>	<p>Забезпечено необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційно-технічне забезпечення, освітня платформа Moodle).</p>
<p>6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>Використовуються інформаційні системи ЄДЕБО, АСУ.</p>
<p>7) забезпечення</p>	<p>Інформація про освітньо-професійну</p>

<p>публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>програму, ступені вищої освіти та професійні кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті університету: https://mdpu.org.ua/; та кафедри https://pn.mdpu.org.ua/bilogii ta fiz reab/.</p>
<p>8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти</p>	<p>Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти регулюється:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Положенням про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; -Положенням про академічну доброчесність у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького; -Кодексом академічної доброчесності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; -Порядком застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. <p>Для здобувачів вищої освіти затверджено</p> <ul style="list-style-type: none"> -Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. <p>В університеті створено постійну комісію Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності.</p>
<p>9) інші процедури і заходи</p>	<p>Діючу інституційну структуру системи внутрішнього забезпечення якості відображено у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти</p> <p>В Університеті діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.</p>

8. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Закон «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. 2014. № 37, 38.
4. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України Про освіту зі змінами 2025 рік №2145-VIII від 05.09.2017, редакція від 21.11.2021 URL: https://urst.com.ua/act/pro_osvitu
6. Лист МОН України №1/9-120 від 11.03.2015 «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-120729-15#Text>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти від 19.01.2016 р.
8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 р. № 327 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2012 р. № 923. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n3>
9. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010, затверджений наказом Міністерства економіки України від 13 грудня 2024 року № 27751 (ЗМІНА № 14) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v7751930-24#n11>
10. Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/479_sistema-vyao_02.05.2023.pdf
11. Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. URL:

<https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/> URL: https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/05/460_zapobigannya-plagiatu.pdf

12. Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. П-460-52-96-2022. URL: <https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2022/02/Diplomni-roboti-na-zdobuttya-osvitnih-stupeniv-bakalavra-ta-magistra.pdf> URL: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>
13. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. URL: https://drive.google.com/file/d/1gp0wh91c82tT0_8O5xW1lQdn3anvemMO/view URL: <https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiya-shho-pidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchalnogo-zaklad/polozhennya-z-organizatsiyi-osvitnogo-p/>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (Із змінами і доповненнями, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року N 509, від 25 червня 2020 року N 519) URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP111341?an=17>
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 244 «Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ: № 531 від 27.07.2016; № 1130 від 27.12.2018; №761 від 21.08.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2015-%D0%BF#Text>
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ: № 674 від 27.09.2016; № 53 від 01.02.2017; № 762 від 07.07.2021; № 1392 від 16.12.2022). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
17. Постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 216 Про внесення змін до

- постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996 р. № 992 «Про Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/216-2015-%D0%BF#Text>
18. Постанова Кабінету Міністрів №1187 від 30.12.2015 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
  19. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
  20. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG.) URL: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
  21. Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area). URL: http://onma.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Qualifications-Frameworks-in-European-Education-Area_ONMA.pdf
  22. Структури ключових компетенцій, які розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong learning: A European Reference Framework – IMPLEMENTATION OF "EDUCATION AND TRAINING 2010", Work programme, Working Group B "Key Competences", 2004.
  23. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) URL: <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>
  24. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_C omm unique_AppendixIII_952778.pdf
  25. INTERNATIONAL STANDARD CLASSIFICATION OF EDUCATION Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions URL: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
  26. Міністерство освіти і науки України Наказ № 842 від 13.06.2024 р. «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти» URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf>

27. ПОСТАНОВА КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ № 734 «Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» від 21 червня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>

